

Specialarbetsdräkt på operationsavdelning – vårdhygienisk riktlinje

Syfte

Syftet med denna riktlinje är att beskriva regler för arbetsdräkt av tätare material med definierad renhetsgrad så kallad specialarbetsdräkt som gäller för medarbetare på operationsavdelningarna i Region Sörmland.

Arbetsdräkt för operationsavdelning är utförd i ett tätare material för att minska spridning av bakteriebärande hudpartiklar från personalen.

För att förhindra smittämnen från övriga sjukhuset samt upprätthålla en hög mikrobiologisk renhet ska alla som arbetar på operationsavdelning eller enhet med krav på hög mikrobiologisk renhet bära avdelningsbunden arbetsdräkt.

Klädregler

Grundregel: Specialarbetsdräkten som är en medicinteknisk produkt får inte användas utanför operationsavdelningen.

Specialarbetsdräkt

- Specialarbetsdräkten är avsedd för personal på operationsavdelningen.
- Specialarbetsdräkt finns i flergångs och engångsmaterial och tillhandahålls av arbetsgivaren.
- Specialarbetsdräkten är till för att förhindra spridning av luftburna bakterier från personalens hud till operationssåret.
- Specialarbetsdräkten är tillverkad av tätvävt flergångs- respektive engångsmaterial för att minska genomsläppligheten av partiklar från bärare till omgivande luft. Ju tätare specialarbetsdräkt desto mindre risk för postoperativa infektioner.
- I första hand ska specialarbetsdräkt i textil användas. I undantagsfall kan specialarbetsdräkt i engångsmaterial användas.

Användning av specialarbetsdräkt

- Specialarbetsdräkt **får inte** bäras utanför operationsavdelningen.
- Ska bytas dagligen och om den har blivit våt, synligt förorenad eller om den inte skyddats med plastförkläde vid direkt patientkontakt.
- Ska innan användning förvaras så att renhetsgraden bibehålls.
- Byxben får inte vara upprullade eller dras upp till knähöjd då strumpor inte har samma täthet och släpper igenom hudpartiklar.
- Ren kortärmad undertröja får bäras under operationsblusen.
- Inga underplagg får vara synliga utanför mudd.

Utanför operationsavdelningen

- Specialarbetsdräkt får inte användas vid arbete på mottagningar och vårdavdelningar.
- Specialarbetsdräkt får inte kombineras med andra sjukhuskläder.
- Specialarbetsdräkt får inte bäras i cafeterior eller i personalmatsalar.
- Specialarbetsdräkten får inte bäras utomhus.

Endast korta ärenden utanför operationsavdelningen är tillåtet iklädd specialarbetsdräkt. Till korta ärenden räknas att köpa mat och tjänsteärenden kopplat till arbetspasset. Då ska en ny, knäppt långärmad skyddsrock av engångsmaterial användas utanpå specialarbetsdräkten och eventuellt munskydd skall tas av. Släng skyddsrocken av engångstyp efter användning.

Om specialarbetsdräkten har använts utan skyddskläder i patientkontakt, exempelvis på en vårdavdelning, mottagning, intensivvårdsavdelning eller vid akututryckning, ska den bytas vid återkomsten till operationsavdelningen.

Referenser

[Basal hygien i vård och omsorg, SOFS 2015:10](#)

[Personal föreskrifter på operationsavdelning, Vårdhandboken](#)

SIS – Sjukvårdstextil - Operationstextilier-Specialarbetsdräkt i flergångsutförande, SS 8760164:2020.

SIS- Sjukvårdstextilier - Vägledning till SS-EN 13795 gällande operationsrock, draperingsmaterial och specialarbetsdräkt i flergångsutförande, TS 137:2023.

Författare	Titel	Klinik
Vårdhygien		Smittskydd/Vårdhygien

Datum	Version/beskrivning av förändring
2026-06-23	1.0 / Reviderad, godkänd